Presedintele Iohannis a sesizat CCR privitor la modificarea Legii Educatiei Nationale

Presedintele Klaus Iohannis a trimis, vineri, Curtii Constitutionale o sesizare de neconstitutionalitate asupra Legii pentru modificarea articolului 7 din Legea Educatiei Nationale 1/2011.

Potrivit unui comunicat de presa transmis de Administratia Prezidentiala, legea contravine unor prevederi constitutionale referitoare la statul de drept si principiul separatiei puterilor în stat.

La data de 22 iunie 2020, Parlamentul României a transmis Presedintelui României, în vederea promulgarii, Legea pentru modificarea art. 7 din Legea educatiei nationale nr. 1/2011 (PL-x nr. 617/2019). Actul normativ, în forma transmisa la promulgare, modifica si completeaza art. 7 din Legea educatiei nationale nr. 1/2011, în sensul interzicerii în unitatile, în institutiile de învatamânt si în toate spatiile destinate educatiei si formarii profesionale, inclusiv în unitatile care ofera educatie extrascolara, a activitatilor "în vederea raspândirii teoriei sau opiniei identitatii de gen, înteleasa ca teoria sau opinia ca genul este un concept diferit de sexul biologic si ca cele doua nu sunt întotdeauna aceleasi", precum si a activitatilor care contravin principiilor prevazute la art. 3 al Legii nr. 1/2011.

”Consideram ca legea dedusa controlului de constitutionalitate contravine prevederilor constitutionale ale art. 1 alin. (3), alin. (4) si alin. (5), referitoare la statul de drept, principiul separatiei puterilor în stat, respectiv la respectarea Constitutiei si a legilor, ale art. 16 alin. (1) referitoare la principiul egalitatii cetatenilor în fata legii în coroborare cu cele ale art. 32 privind asigurarea accesului la învatatura si cu cele ale art. 49 privind protectia copiilor si tinerilor, ale art. 20 alin. (2) privind prioritatea reglementarilor internationale în materia drepturilor fundamentale ale omului, ale art. 29 privind libertatea constiintei, ale art. 30 alin. (1) si alin. (2) referitoare la libertatea de exprimare si la interzicerea cenzurii, ale art. 32 alin. (6) referitoare la autonomia universitara, precum si ale art. 61 alin. (1) teza a doua, conform carora Parlamentul este unica autoritate legiuitoare a tarii”, conform sesizarii transmisa CCR.

Şeful statului este de parere ca prin legea dedusa controlului de constitutionalitate se impune un stereotip/cliseu în ceea ce priveste rezultatul cercetarii unor anumite teorii/opinii, care trebuie sa fie unul si acelasi, sa se încadreze într-un tipar si sa nu se orienteze într-un anumit sens sau scop, în caz contrar, sanctiunea fiind interzicerea activitatii de raspândire a respectivelor teorii/opinii în mediul specific educational.

„În cazul de fata, învederam ca solutia Parlamentului de a impune prin lege ce activitati, teorii sau opinii si cu ce scop se pot constitui acestea în activitati educative care sa poata fi desfasurate în unitatile de învatamânt si, prin urmare, ce discipline se pot studia în mediul scolar sau academic, contravine libertatii individuale de constiinta întrucât, prin aceasta forma, dispozitia normativa este de natura sa îngradeasca libertatea de gândire si a opiniilor. Norma, prin ea însasi, reprezinta o conditionare de natura legala a libertatii gândirii si a opiniilor, deoarece aceasta realizeaza întocmai o interpretare pe cale legislativa a scopului/finalitatii procesului de gândire. Or, libertatea constiintei se manifesta potrivit propriului discernamânt al individului”, arata sursa citata.

Potrivit sursei mentionate anterior, considerentele acestei Decizii au în vedere situatia asigurarii educarii religioase, însa presedintele este de parere ca acestea se pot aplica, mutatis mutandis, la orice situatie legata de asigurarea libertatii de gândire si a opiniilor, indiferent daca aceasta este sau nu în scop educativ, potrivit propriilor convingeri, atâta vreme cât se manifesta în spirit de toleranta si de respect reciproc.

„În organizarea activitatilor de învatamânt, statul trebuie sa vegheze la respectarea acestor libertati, consacrând posibilitatea elevilor/studentilor majori de a participa la studierea anumitor discipline, teorii sau opinii, ori de a

înțelege sau gândi un anumit concept, respectiv rezultat, potrivit propriei lor convingeri. Referindu-se la libertatea de constiinta, în mod special la libertatea de constiinta religioasa, ca parte a sistemului constitutional de valori, Curtea Constitutionala a statuat ca acestei libertati îi este atribuit imperativul tolerantei, în special în relatie cu demnitatea umana garantata de art. 1 alin. (3) din Legea fundamentala, ce domina ca valoare suprema întregul sistem de valori. Având în vedere acest motiv, instanta constitutionala a afirmat ca acesta exclude, de principiu, ca activitatile si comportamentele ce izvorasc dintr-o anumita atitudine sau credinte ori din convingeri filozofice non-religioase sa fie supuse sanctiunilor pe care statul le prevede pentru un asemenea comportament indiferent de motivele de credinta ale persoanei în cauza (Decizia nr. 669/2014)", potrivit sesizarii transmisa CCR.

Presedintele României mai spune ca, prin impunerea unei conditii pentru interzicerea, în unitatile de învatamânt, a activitatii în vederea raspândirii teoriei sau opiniei identitatii de gen, anume aceea ca aceasta teorie/opinie sa fie înteleasa ca un concept diferit de sexul biologic si ca cele doua nu sunt întotdeauna aceleasi, legea dedusa controlului Curtii Constitutionale este de natura sa determine excluderea din sfera beneficiarilor dreptului la educatie pe aceia care ar dori studierea teoriei/opiniei identitatii de gen, circumstantiata însa, în mod subiectiv, de catre legiuitor, în functie de modul în care aceasta este înteleasa.

Având în vedere, pe de o parte, perspectiva motivatiei instituirii normei de la lit. e) a alin. (1) al art. 7 din Legea nr. 1/2011, asa cum rezulta aceasta din expunerea de motive si din stenograma sedintei Senatului din data de 16 iunie 2020, iar pe de alta parte perspectiva destinatarilor normei - elevi, studenti, personal didactic, rezulta ca legea dedusa analizei instantei constitutionale cuprinde norme care sunt în legatura cu realizarea dreptului la învatatura în cadrul unitatilor de învatamânt, stabilite ca atare potrivit legii, precum si cu realizarea protectiei copiilor si a tinerilor.

„Legea criticata conditioneaza accesul la educatie prin impunerea unor constrângeri în manifestarea unei teorii/opinii expres prevazuta prin lege, atât pentru beneficiari, cât si pentru furnizorii de educatie. Or, aceasta limitare a exercitiului unor drepturi personale în considerarea unor drepturi colective si interese publice reprezinta o ingerinta în realizarea drepturilor garantate de art. 29 si art. 30 din Legea fundamentala si de art. 8 din Conventia Europeana a Drepturilor Omului, care nu respecta principiul proportionalitatii între masurile luate si interesul public ocrotit", mai arata sursa citata.

Legea adoptata de Parlament a stârnit un val de reactii si în rândul institutiilor de învatamânt superior, mai multe univeristati criticând acul normativ.